

पाठशाला का नाम :

बेठक नंबर :

छात्र का नाम :

सूचना : प्रश्नों के उत्तर अलग उत्तरवही में लिखें।

प्रश्न : 1 (अ) योग्य विकल्प शोधी साथो उत्तर लणो.

16

10

(1) 'भूत्वा' कृदंत ओणभावो.

(अ) विध्यर्थ कृदंत (ब) संबंधक भूतकृदंत (क) उत्त्वर्थ कृदंत (ड) अेकपश नडि

(2) वृक्षे निकूजन्ति ।

(अ) बाला : (ब) थाना : (क) खगा: (ड) छात्रा:

(3) सिंह: एव वनम् अगच्छत् ।

(अ) गृहत: (ब) क्षेत्रत: (क) शालात: (ड) श्मशानत:

(4) रे रे मा कुरु गानम् ।

(अ) मूषक (ब) बालक (क) मशक (ड) युवक

(5) घृष्टं घृष्टं पुनरपि पुनः पंक्ति पूर्ण करो.

(अ) चन्दनं चारुगन्धम् । (ब) काज्यनं कान्तवर्णम् ।

(क) खादु चैवेक्षुदण्डम् । (ड) कुर्वन्तु मे मङ्गलम् ।

(6) विष्णुपदं प्रोक्तम् ।

(अ) सुभलम् (ब) अनन्तम् (क) दुर्लभम् (ड) उन्नतम्

(7) नीचे आपेक्षां रूपोभांथी संबंधक भूतकृदंतनुं रूप शोधो.

(अ) आनीय (ब) वन्दनीया (क) रचयितुम् (ड) पातुम्

(8) जलस्य अभावे जना: गच्छन्ति ।

(अ) एव (ब) अन्यत्र (क) अद्य (ड) सर्वदा

(9) गुर्जराज्यस्य राजधानी किं नगरम् अस्ति ?

(अ) अहमदाबादनगरम् (ब) राजकोटनगरम् (क) जामनगरम् (ड) गान्धीनगरम्

(10) भोजनान्ते पेयं ।

(अ) सूपम् (ब) दुग्धम् (क) तक्रम (ड) दधि

(બ) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનું સુંદર અદારે અનુલેખન કરો.

⑥

વિદ્યાલયસ્ય આચાર્યઃ સ્વ-સ્થાનતઃ ઉત્તિષ્ઠતિ વદતિ ચ “ઁલમહોત્સવે આગતાનાં પ્રતિભાગિનાં કૃતે અભિનન્દનમ્ । ઁષઃ અસ્માકં પ્રથમઃ ઁલમહોત્સવઃ । અસ્માકં શાલાયામ્ અસ્મિન વર્ષે નૂતનઃ શિક્ષકઃ નિયુક્તઃ અસ્તિ । ઁતત્ સર્વં તસ્ય પ્રયાસસ્ય ફલમ્ તમપિ અભિનન્દનમ્ ।”

પ્રશ્ન - 2 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃત ભાષામાં લખો. (કોઈપણ પાંચ)

16 ⑩

- (1) સ્વતન્ત્રતાયાઃ કૃત કઃ ભૃશં પ્રયત્નમ્ અકરાત ?
- (2) વિડાલઃ કિં કરોતિ ?
- (3) ઁલઃ કસ્યાર્થે સાહચ્યં કરોતિ ?
- (4) રામેણ કા પ્રેષિતા ?
- (5) ઇાણક્યઃ કમ્બલાન્ કુત્ર નયતિ ?
- (6) સૂર્યોદયસ્ય અનન્તરં જનાઃ કિં કુર્વન્તિ ?

(બ) નીચે આપેલાં વાક્યો કોણ બોલે છે તે ગોઠવીને લખો.

- (1) ચન્દ્રગુપ્તઃ - ઁતત્ અસ્માકં સાહસમ્ ।
- (2) ઇાણક્યઃ - તથા કરોતુ ભવાન્ ।
- (3) ઇૌરઃ - યત્ વસ્તુ અસ્માકં નાસ્તિ તસ્ય ઉપયોગઃ પાપમ્ ।

(ક) નીચે આપેલા જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો.

③

- (1) અહં — પ્રવિશતિ ।
- (2) વયં — પ્રવિશામિ ।
- (3) બાલકઃ -- પ્રવિશામઃ ।

પ્રશ્ન - 3 (અ) નીચે આપેલ શ્લોક/કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. (કોઈપણ બે)

16 ②

- (1) પિબન્તિ નયઃ વિભૂતયઃ ॥
- (2) અપદો દૂરગામી સ પશ્વિતઃ ॥
- (3) ઉચ્ચૈર્મા ભષ ઁલુ નિદ્રાતિ ॥

(બ) આપેલ ફકરો વાંચી, સમજી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો.

④

ઁતત્ ‘અક્ષરધામ’ નામકં વિશાલં મન્દિરમ્ અસ્તિ । મન્દિરે પ્રદર્શનવિભાગઃ અતીવ મનોહરઃ અસ્તિ । પ્રદર્શનવિભાગે જનાઃ ઁકં ચલચિત્રમ્ અપિ પશ્યન્તિ । અત્ર ચિત્તાકર્ષકમ્ ઉદ્યાનમ્ અપિ અસ્તિ । બહવઃ યાત્રિકાઃ મન્દિરસ્ય દર્શનાર્થમ્ આગચ્છન્તિ ।

- (1) किं नामकं मन्दिरम् अस्ति ?
- (2) प्रदर्शनविभागे जनाः किं पश्यन्ति ?
- (3) चित्ताकर्षकं किम् अस्ति ?
- (4) मन्दिरस्य दर्शनार्थं के आगच्छन्ति ?

(क) नीचे आपेक्षित वाक्यान् पूरयत।

उदाहरण : अहं पुस्तकं पठामि । रमेशः पुस्तकं पठति ।

- (1) अहं मोदकं खादामि ।
- (2) अहं गृहं गच्छामि ।
- (3) अहं चित्रं पश्यामि ।
- (4) अहं प्रश्नं पृच्छामि ।

प्रश्न - 4 (अ) नीचे आपेक्षां विधानो ऋणं छे डे ढोटां ते जलायो.

- (1) चौराः चौरकार्याय आगताः ।
- (2) गान्धीनगरे इन्द्रोडा पक्षीउद्यानम् अस्ति ।
- (3) मात्रावाला - सिंहयोः मध्ये घोरयुद्धम् अभवत् ।
- (4) सिंहः मकरस्य वधम् अकरोत् ।

(ब) नीचे आपेक्षा कोटा परथी वाक्यो ढनायो.

बालकाः	चित्र	पश्यन्ति ।
शिक्षकः	पाठ	पाठयति ।
राधा	अभ्यास	करोति ।
कृषक	बीज	वपति ।

(क) आपेक्षा शब्दोना समानार्थी शब्दो कौसमांथी शोधीने लभो.

(आलस्यम्, विहगः, इन्द्रः, निर्मला)

- (1) विमला
- (2) खगः
- (3) शक्रः
- (4) तन्द्रा

(ડ) નીચે આપેલા સંસ્કૃત શબ્દોના સાચા અર્થ શોધીને લખો.

④

- | | | |
|--------------|-----|---------------|
| (1) પન્નગ : | --- | સાપ / સારું |
| (2) અઘ્ર: | --- | નીચે / આજે |
| (3) મધુપ: | --- | મધપૂડો / ભમરો |
| (4) મુદ્રિકા | --- | બંગડી / વીંટી |

પ્રશ્ન-5 (જ) નીચે આપેલાં વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો.

16 ④

- (1) મારી શાળા મોટી છે.
- (2) આ સચિવાલય ભવન છે.
- (3) સૂર્ય ઉદય પામે છે.
- (4) મારું ગામ સુંદર છે.

(ચ) નીચે આપેલાં વાક્યો ઘટનાક્રમ પ્રમાણે ગોઠવો.

④

- (1) મકરઃ સિંહભાર્યાયાઃ વધમ્ અકરોત્ ।
- (2) સિંહઃ સ્વભાર્યાયા સહ નયાઃ જલપાનાર્થમ્ આગચ્છત્ ।
- (3) દુઃસ્થિતઃ સિંહઃ નયાં તટે અતિષ્ઠત્ ।
- (4) તયોઃ મધ્યે યોરયુદ્ધમ્ અભવત્ ।

(ક) સંધિ જોડો.

②

1. સ્વયમ્ + એવ =
2. ન + અમ્મઃ =

(ડ) સંધિ જોડો.

②

1. પુનશ્ચન્દનમ્ =
2. પુનરપિ =

(ઙ) નીચે આપેલ કોઈપણ એક કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ આઠ-દશ વાક્યોમાં સમજાવો.

④

અવહારેણ જાયન્તે મિત્રાણિ રિપવસ્થા ।

અથવા

પુસ્તકેષુ હિ યા વિદ્યા પરહસ્તેષુ યદ્ ધનમ્ ।
કાર્યકાલે સમુત્પન્ને ન સા વિદ્યા ન તદ્ ધનમ્ ॥